

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Capvt V. Quinta morientis Christi modulatio cygnea: Satio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Quinta morientis Christi modulatio sy- gnea: Sitis.

REx Juda & Israelis David, rex ditissimus ac poten- tissimus, rex bello felicissimus, affectu in Deum san- ctissimus, pollens divinâ gratiâ, nihilominus inter regias gazas & delicias, famem & sitim questus, tamquam ex- tremum mendicabulum, Satiabor, inquit, cum apparue- rit gloria tua. In hac vitâ fames mera & mendicitas, fa- tieras nulla. Vehementissimam sitim expertus Rex iste, Quemadmodum, ait, desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus: Sicivit anima mea ad Deum fontem vivum.

REx Christus Regis David filius fuit. Hoc eum no- mine affecterunt non mendici solum, qui clamabant, Do- mine miserere nostri, fili David; ipsi etiam ciyes Hierosoly- mæi die solenni gratulantur: Hosanna filio David, benedi- ctus qui venit in nomine Domini, Hosanna. Christus Rex Israël verus fuit, licet Pharisei joco impio cavillaren- tur: Si rex Israël est, descendat nunc de cruce. Hic ille Davi- dis filius, toto priori tempore quo passus in summis do- loribus de re nullâ questus, nisi jam de unâ siti; Sitis, aiebat. Hanc sitim omni studio sibi sumpsit describen- dum Joannes, qui testis oculatus omnium. Postea inquit, sciens Jesus, quia omnia jam consummata sunt, et consum- maretur Scriptura, dicit, Sitis. Addit: Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo cir- cumponentes, obtulerunt ori eius. Nos unicum vocem illam, myrteri plenam, Sitis, dissertatione hæc exponemus.

§. I. Christi morituri sitis variè prædicta.

VBi Deus Filius in montem Golgotha pervenit, de- tractis vestibus crucem ascendit, & mox hostibus veniam, latrâni paradidit, Matrî discipulum, discipulo Matrem assignavit. His dictis tenebræ tritiorio tenuerunt, quo Christus taciturnas inuit precatones, ce- teris etiam pavore silentibus. Post discussas tenebras lamentum Christi lugubre auditum: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Hæc voces proximè secuta est illa: Sitis.

Hæc sitis utique vehementissima, maxima fuit. Ab uno ad alterum vesperem Christus nec miculam nec guttulam gustavit, extra myrrhati libationem. Atqui san- guineus sudor, ægritonia & angores, deductio ad ju- dices, ascensus Golgothæi montis cum cruce, sanguis per flagra, spinas, clavos, largiter fusus, simileque mor- tis proluiones viribus omnibus exhausterunt, & ingenti- tem moverunt sitim. Sitis tormentum maximum. Ægroti ceterè inter dolores gravissimos de siti singulariter que- runtur. Bis Christo porrectus porus, qui tamen nihil ad sedandam sitim faciebat. Quàm primum in Calvarie- divum perventum, vini myrrhati poculum oblatum. Et cum gustasset, noluit bibere. Spongia aceto mersa, pen- dentis ori admota. Ab utroque potu sitis erat irritator. Hæc sitis celebrata vaticiniis diversis. Sibylla Brythæa, quæ mille quingentis annis præcessit Christum, hanc si- tim dilucidè prædixit:

Et fellis amari Apponunt escam, potumque immittit aceti. Felle fames ejus, sitis illudetur aceto.

Hanc apponet ei gens scilicet hospita mensam.

Undique Deus perfidiam Hebræam obruit testimo- nis. David apertissimè, Foderunt, inquit, manus meæ & pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea. Factum est cor meum tanquam cera liquescens in medio ventri mei. Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adheesi faucibus meis. Et dederunt in escam meam fel, & in siti meâ potaverunt me aceto.

Atque

De die sã- cto Pasche serm. 1. mibi leg. 212.

14. Justitiæ divinæ exactus rigor, & ad perpendiculum exactus sit rigor. Job cap. 9. v. 28.

Habac. c. 1. v. 13.

Job cap. 4. v. 18. Idem c. 25. v. 5. & 6.

Psal. 9. v. 3.

15. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

ibid. v. 46.

16. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

17. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

18. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

19. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

20. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

21. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

22. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

23. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

24. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

25. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

26. Omnia quæ agimus & patimur, exiguæ temporis & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concionantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum concitatus hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Tyro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique multa hominum millia eum virum comitarentur, & à dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod & sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter palmarum sparsiones, non minus quàm trigescies centena millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occurrerit Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam inter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vidimus, inquit, gloriam ejus quasi unigeniti à Patre. At verò die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Exstincta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere. Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ proclamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit medius latronum velut populi seductor, malefactor, impetii affectator. Majestatem regiam arundo, spina, patibulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me- stissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Considero te Domine in patibulo, videbaris sine omni adjutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est inestâsse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus omnemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit. Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum redivivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est facta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad patibulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis usque ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distincta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem patientiâ beata reddit æternitas.

Argue hinc illa sitis, quam è sexcentis doloribus solam prodiit. Nimirum hoc toto patendi tempore duo solum queritur; à Patre se derelictum, & siti exhaustum: ita ut cum derelictione Patris vehementia sitis componatur. Hic grande quid lateat necesse est. Dolores quanti, de quibus poterat acerbè queri! Manus ac pedes perfoffi, caput palliuris terebratum, membra omnia flagellis lacerata, corpus totum funibus extensum. Undique & undique cruciatus, dolorum plena omnia. *Aplamã pedis usque ad verticem non erat in eo sanitas, & tamen unam atque unicam sitim queritur.* Quippe nove- rar amanissimum Servator, singularem adhuc latere contumeliam à se tolerandam, & acetum sibi obtur- dendum. Ut ergo consummaretur Scriptura, voce altà exclamavit, *Sitio.* Perinde si diceret: Quidquid impera- vit Pater meus de me prædici, à me perferri, id obse- quentissimè perferam, nec unico quidem apice omisso. Ubi nunc igitur potus ille miserabilis, ubi est acetum? Ut consummetur Scriptura. Hoc sæpius non sine mys- terio ingeminatur: Sicut scriptum est, Ut impleantur Scripturæ. Secundum quod definitum est.

Fit nonnumquam, ut filius Regis etiãnum juvenis nil parens ærario utraq; manu largiatur. Pater in sin- gulos mensles definitam pecuniæ summam assignans, Fili, ait, huc usque largitiones tuæ poterunt excurrere, & non ulterius. Æternus Pater ingenium sui filii libera- lissimum nòrat. Si quidem paratissimus erat Christus vel mare sanguinis è suo largiri, pro singulis hominibus sin- gulatim mœi vel crucem ad iudicii diem perpeti. Pater igitur, quæ filio toleranda essent, certis concludens ter- minibus, acetum ludibrio propinandum voluit esse ulti- mum, *Ut consummaretur Scriptura.* Ita immensum pelagus amoris in Christo suis confectum metis hanc accep- tit legem, *Huc usque venies, & non procedes amplius.* Ita divinus Pater maximos, minimos cruciatus Filio tole- randos ab omni ævo decrevit; nec jota, nec apiculus res- stabat non consummatus.

Quamvis ergo acerbissimos ferret dolores, qui nul- lis verbis possent exprimi, non tamen eximere se voluit, vel hoc cruciatus reliquo, ut plenè satisfaceret Patri, & suis omnibus numeris constaret redemptioni, nullo eor- um, quæ divinitus decreta, prætermisso. Ita suo exemplo ad solidam obedientiam instituit, ne detrecte- mus ea, quæ Deus nobis decrevit perferenda, licet sint gravissima.

Acetum potè non oblatum ideo, quia id Scriptura prædixit, aut Pater decrevit, sed quia illi hoc facturi erant, ideo prævidit Pater, & decrevit ut ita fieret, hu- manã usque malitiã loco instrumenti. Quod quotidie fit, in pœnis maximè infligendis, quas sæpius ita infligit Deus, ut sanctissima ipsius voluntas hominum volun- tate malã velut famulã utatur in sui obsequium. Atque hoc modo, quod prævidit Deus, decrevit. Ita prorsus quidquid pœnarum quisvis hominum subit, & vel levissi- mæ pœnæ cuiusvis ab omni æternitate sunt constitutæ.

Ita definitum est. Ita Deus semper voluit, ut ista, & ista quoque, & illa etiam, & quidem hoc modo, tam tu, mi homo, quam ego, ceterique omnes ac singuli patere- mur, quæcumque demum patimur. Ita definitum, sic scriptum est. Nos scripturam hanc non mutabimus. Uti- nam hæc consulta Dei ac decreta tandem caperemus, longè suavius ferremus, quidquid denique ferendum est, ut impleantur Scripturæ. Nec illud ignoramus, om- nem pœnam, quæcumque sustinemus, Deum non permittere tantum, sed & velle, idque, ut Theologi lo- quuntur, reipsã postivè. Et Deus in isthac providentiã suã non tantum non fallitur, sed nec falli potest.

Quodd autem providentiã divina in connectendis causis multò quàm admirabilissima sit, vel etiam hinc liqueat. Causa propinati acetii fuit querimonia de siti. Nili enim Christus exclamasset, *Sitio*, madidatam spon-

giam pro calice non libasset. Vidit igitur ex æterno tem- pore, qui videt omnia Deus, antequam fiant, huic filii supplicio & spongiam & acetum in promptu futurum ex aliis causis, his Pater usus in morientis Christi jocular- em cruciatum. Hoc igitur ante sæcula scripsit: Ultimus mei filii potus sit acetum, spongia sit poculum. Ut ergo hæc Scriptura Varum oraculis lignata consummaretur, proclamavit patentiissimus Jesus, *Sitio.* Liceat hic di- cere: O quantum est subitus casibus ingensum! Ex tem- pore fit è carnifice pincerna, è spongiã carchelium & patera, ex arundine trulla, capedo haista potoria, ex ace- to sicera mœrentibus propinanda. Hoc una vox illa po- tuit: *Sitio.*

S. II. Sitis morituræ Christi cum aliorum siti collata.

Sed heu! servulis vilissimis ministratur potus in siti, quandoque etiam miraculo, Dei filio etiam negatur frigida. Ismaëli & mari ejus in solitudine Bersabee si- tientibus fontem dulcis aquæ monstrat Angelus. He- brais ingratis in deserto Sin aquam postulanti- bus, fontanam Deus è rupe scaturire jussit copiosissimam. Cùm iidem perveraces Judæi aquas in Mara ob amari- tiem aversarentur, lignum illis ostendit Deus, quod aquis immisum dulcedine amarorem omnem correxit. Samsoni post jugulatos mille viros admodum sitienti ex asini mandibulã salientem fontem produxit Deus, quod sitienti in castris Davidi tres militum robustissimi è Berthelemítico fonte apportarunt aquam, quam anhe- lant. Eliã vati subter juniperum accubanti, cererem & fontem ministravit Angelus. Isaiã in tormentis siti- enti, cùm impii Manassis jussu medius secaretur serrã, Si- loë fontem Deus aperuit, ut Epiphanius testatur. Ag- dio regii sanguinis anachoretæ cibus & potus fuit lac cervæ. Repererunt hi omnes, qui sitim suam propitia- rent: & Filio Dei in extremã siti moriendum?

C Quam concionatus nervosè Christus, *Quicumque ait, dederit uni ex minimis istis calicem aque frigide, tantum in nomine discipuli, amen dico vobis, non perdet mercedem suam.* Quæ verba divus Leo ponderans, *Vide, inquit, Leo serm. 4. exigua ista impendia tantã estimari taxatione meruerunt? Cum amatur ab homine, quod à Deo diligitur, meritò in ejus ascenditur regnum, in cuius transitur affectum.* Ergo frigi- da sitienti porrecta non solum Dei favorem, sed totum Dei regnum promeretur. At verò hic nullus nec ho- minum nec Angelorum de Rege suo bene mereri sara- git; nemo hydram, nemo caliculum aquæ præbuit. Mater autem lacrymosam vocem illam, *Sitio*, sed opi- tulari nequit, paratissima tantum lacrymarum funde- re, quantum filio sufficisset in levamen sitis. Nec recu- sasset in fontem mutari, modò sitiens ille cervus alto stipite confixus refocillari potuisset. Dolore quanto re- cordata fuerit, quoties hunc ipsum moribundum, hunc hominem adhuc tenerum infantem, virgineo lacte pa- verit.

D Clemens Romanus Apostoli Petri discipulus, & in eadem sede Vicarius, solum vertere, & ultra Pontum Euxinum in exilium ire Cherfonam jussus, duo millia Christianorum in latuissimis laborantes reperit. Hi rerum omnium præsertim aquæ penuriã conflabantur: tam dulcem aquam per sex millia petere cogebantur. Hanc plebem sanctam miseratus Clemens, in genua procubuit, & afflictis suppetias oravit è caelo. Finitis precibus montem conscendit, viditque ad agni pedem salire fontem. Ex eo Christiani gratulabundã voluptate sitim omnem sedarunt. At videte, obsecro, hic agnus morienti palo fixus, in salutem orbis immolatus, extremam fert sitim, siti moritur, & nemo est qui gelidam è rivo porri- gat. Eò res devenit Dei Filius jam mendicorum infimus, aquam petit, & nemo ei dabit. Hanc mendicitatem Christus velut in pro ludium experiri voluit ad fontem Sichar,

Martial. lib. spectac. epigr. 14.

Gen. cap. 21. v. 19. Exod. c. 17. v. 6. Num. c. 20. v. 19. Exod. c. 15. v. 25.

Judic. c. 15. v. 19.

2. Reg. c. 23. v. 16.

3. Reg. c. 19. v. 6.

Epiph. de vi- ta & mori- bus Epiphe- tarum.

Lippeloo 1. Septembr.

Matt. c. 10. v. 42.

Leo serm. 4.

de Pass. Dom.

Christo morienti nemo est qui gelidã porrigat.

Tom cap. 4. v. 7. Ps. 49. v. 12.
 Sicut, cum diceret Samaritidi, *Da mihi bibere.* Psaltes A
 quidem repræsentans Deum, *Si esuriero,* inquit, *non di-*
cam tibi, meus est enim orbis terra, & plenitudo ejus. Quis
 enim verò metuebat hujus supplicii, ut Dei Filius crucia-
 retur extremâ siti? Deus olim ab Hebræâ plebe argen-
 tum, æs, aurum, & purpuram, in tabernaculi usum, ab
 Abrahamo filium, stipem sanè largam petiit; hodie,
 eheu! mendicavit aquam, & nemo ei dabat. Acetum
 quidem portectum est, sed in ludibrium & tormen-
 tum, unde potius crederet sitis quàm extingueretur;
 acetum enim exsiccat.

Acetum accedente hyssopo & spongiâ Christo datum et eo vita protollere- tur.
 Sed unde tam promptè acetum, spongiam, hyssopum
 protulerunt? Romano ritu hæc in promptu erant ad
 hoc supplicii genus, non ut daretur patibulatis biben-
 dum, sed ut iis protolleretur eo vita; dum exhaustissent
 quod deberent pœnæ; nam ossa vespere frangebantur.
 In eam rem acetum naribus admotum recreat semiani-
 mes, & sanguinem sistit, præcipuè hyssopo accedente
 ac spongiâ. Sic ergo rei dum figerentur cruci, vel ob do-
 lorem vel mortis metum animo linquerentur, mox ace-
 to reficiebantur; aut nimio sanguine manarent, com-
 primendo illi acetum admovebatur spongiâ. Crux tam
 lenta quàm acerba mors. Ut ergo durarent rei, his rigi-
 dioribus opus erat fomentis.

Baron. tom. 3. ad an. 34.
 Testatur Cæsar Baronius, hanc ipsam spongiam hodie
 in Laterano Romæ servari sanguinolento colo-
 re tinctam, quod & alii testes oculati asserunt. Hæc ergo
 spongia vulneribus applicari solita, Christo sitiienti
 pro cyatho portecta. Hæc, regium illud est poculum,
 hoc nectar illud suavissimum, acetum & spongia, cruo-
 re utraque infecta.

S. III. E siti hac gemina documenta.

Pius II. Pontifex Maximus contractâ ex itinere siti,
 lac camellâ lignea, sed prorsus immundâ propina-
 tum à pastore, non recusavit bibere, partim ridentibus
 partim indignantibus palatinis comitibus. Quibus Pa-
 ter reverâ Pius, Et hoc mihi, ajebar, dulcius est quàm
 Artaxerxis poculum: qui siti, crystallino non eget. Dum
 acetum, potus miserabilis porrigeretur Christo, fle-
 bant aliqui, sed pauci, plurimi ridebant, sed Servatori
 hæc mordax vappa magis sapuit, quàm sicera lectissi-
 ma, Apianum nobilissimum, idque amore nostri. Cur
 igitur non & nos amore ipsius amariotes hos calices
 perhaurimus? Prior bibit Christus & propinavit: non
 respondebimus? Aut bibendum hic aut abeundum. Nec
 enim habebit partem cum Christo, qui bibere recusa-
 rit hunc calicem Christi. Bibe, mi homo, bibe, bibe; &
 patere quod te Dominus tuus vult pati, quòdque prior
 ipse passus est. Hic duo quædam observanda sedulo.

I. Animus hominum ingratiissimus. Israël's populus
 omnium gratiarum immemor, pro aquâ è rupe fusâ, pro
 annonâ è nubibus delapsâ, pro copiosissimis cornu-
 cum nimbis, vinum myrrhatum, fel, acetum rependit
 suo Conditori. Quod ingrati animi crimen derestatus
 Hieremias, Ego, inquit, plantavi te vineam electam, omne
 semen verum. Quomodo ergo conversa es mihi in pravam vi-
 neam alienam? Idem exprobrans Isaias, Vineam facta est, inquit,
 dilecto meo in cornu silio olei. Et sepivit eam, & lapides elegit
 ex illâ, & plantavit eam electam, & edificavit turrim in me-
 dio ejus, & torcular extruxit in eâ; & expectavit ut faceret
 uvas, & fecit labruscas. Ita reverâ Deus cum quovis ho-
 minum agit, eum ut vineam colit, innumeris eum bene-
 ficiiis sibi devincit; hinc ab eo jure fructus exigit. Quid
 vinea tam operosè culta fructuum reddit? Tot malas,
 tot pessimas cogitationes, tot improbos sermones, tot
 perverfas actiones, meras pœne labruscas, hunc acidissi-
 mum potum cruenta offert spongia, cor immundum,
 appetens vindictæ, invidum. In hos Prophetæ clamant:
Va qui potum dat amico suo, mittens seipsum. Hæc accepti
 beneficii turpissima est oblivio.

Habac. c. 2. v. 15.

In hac siti duo obser- vanda. I. Animus hominum ingratiissi- mus. Hier. cap. 2. v. 21. Isa. cap. 5. v. 1. & 2.

II. Summa Christi patientia. Nemini preceatur ma-
 le, neminem diris devovet ob immisericordiam tam Christi
 barbaram, quæ extremè sitiienti denegavit vel frigidam.
 Servator suum nobis sudorem, suum sanguinem, suas la-
 crymas, imò & aquam à suo pectore promanare iussit,
 & ipse siti moritur.

C. Marius cum castra eo loci posuisset, ut aquationem
 haberet difficillimam, exercitu jam plurimum sitiente,
 in concionem progressus, *A vobis hodie, commilitones, in-*
quit, emendus est potus, aut vestro, aut hostili sanguine. Oratio-
 ne animatos in aciem eduxit. Mariani fortiter rem ege-
 runt, & magnam ediderunt stragem hostium, sic aquam
 emerunt, sed hostis sanguine. Dux noster Christus, ut
 aquam vivam in cælo hauriendam nobis emeret, ipse
 sitim pertulit, & aquam illam suo emit sanguine.

S. IV. Animi sitis in Christo quantâ?

Darius Persarum rex ab Alexandro Macedone vi-
 ctus ingenti prælio ex acie fugit vulneratus; sed ab
 Alexandri copiis in ipsâ fugâ deprehensus est. Rex mis-
 ser, imò jam exutus regno, & proximo morti, hoc unum
 supremi beneficii loco petiit, posse sitim potu obvio le-
 vare. Porrecta est frigida. Eâ hausit. Polystratum Alex-
 andri militem, qui aquam porrexerat, humanissimè
 affatus, Hic mihi, ajebar, omnis meæ felicitatis termi-
 nus est. In eum me redegit ordinem fortuna, ut nec
 istud quidem beneficii possim rependere. Rependit
 alius. Alexander Rex qui matrem, conjugem, liberos
 meos tam amicè habet, hoc apud te non expunget.
 In eam rem dextram hanc porri-ge, te interprete, quid
 ego velim posse, non possim. Sic dextrâ Polystrati ap-
 prehensâ decessit vitâ, Codris omnibus & Iris paupè-
 rior, Rex quondam opulentissimus.

Rex Angelorum Christus Joanni ac Matri velut emi-
 nus dextram porrigens supremum dixit vale. Deinde
 doloribus omnibus patientissimo silentio suppressis, se
 siti arere non dissimulans exclamavit, *Sitio.* Crudelis &
 horrenda fuerit hæc sitis necesse est. Sed ea certè non
 solum macerabat corpus, sed & animum fatigabat.
Quod Hostiensis Episcopus Drogo admiratus, *O Domi-*
ne, ait, quid sitis? Ergone plus cruciatur sitis quàm crux? De cruce
siles, & de siti clamas, Sitio. Quid obsecro? Vestram sitio fidem, & vestram
salutem, vestrum gaudium. Plus animarum interi-
tus, quàm mei me cruciatus torquent. Quod Augustinus
paucis complexus, Quid esurivit, quid sitivit Christus, in-
quit, nisi bona opera nostra: Sitio, dixit, quamvis illi non ho-
derunt quod sitiebat, ipso enim ille sitiebat: At illi acetum de-
derunt, non vinum novum, quo implentur utres novi; sed vinum
& malum vetus. Dicitur enim vinum veteris, veteres homines.

Si Christum interrogemus ab ipso vivendi exordio:
 Cur, bone Jesu, hominem induisti, cur natus, cur in
 præpi positus, cur circumcisus es? cur Ægyptum fugâ
 petisti, cur concionatus, cur famem sitimque passus, cur
 peregrinatus es? Ad omnem hanc quæstionem respon-
 deret: *Sitio, sitio, sitio.* Si rogemus ulterius. Cur autem te
 comprehendi ac ligari, cur flagellis tam atrociter cedi,
 cur veptibus tam immaniter compungi, cur in trabem
 clavis suffigi voluisti? Sitio, diceret, sitio, sitio saltem
 vestram. Sitis mea, salus vestra, redemptio vestra, fides
 & gaudium vestrum. Ita non sibi, sed nobis omnibus
 sitivit.

Rudolphus I. Imperator, cum in Bohemiæ Regem
 Ottacaram rebellem arma moveret, exercitus Impera-
 torius summâ aquæ penuriâ laborabat, ipse etiam Im-
 perator tolerare sitim discebat. Inter hæc eminus con-
 spicitur homo paganus, qui messoribus potum ferebat.
 In hanc prædam non tantum oculi plurimorum, sed &
 avidæ manus ibant. Abreptus est homo unâ cum lage-
 nâ. Hanc Imperatori offerebant, quam tulisset bona
 fortuna compescendâ siti. At optimus Imperator non
 Reges tantum sed seipsum doctus vincere, mox homi-
 ni lage-

ni lagenam neminis ore libatam reddi iubens. Ego quidem, aiebat, exercitui meo, non mihi sitiebam. Ita verissime Christus non sibi, sed humanæ genti sitiebat, nos ab interitu servatos cupiebat.

S. V. Christus moriturus sitientis cervo collatus.

Anit Rex David: *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima ad te Deus.* Mirari quis non immerito possit, cur Christus in divinis libris sæpius conferatur cervo. Causarum aliquot eruiamus.

I. Cervus capitalis hostis colubrorum & serpentium. Ubi ubi occasio pugnae, digladiantur inter se. Cervus serpentes è cavernis suis vel halitu educit, & interficit. Hinc cervo venena glutientis sitis maxima. Christus cum antiquo pugnans serpente, delictorum nostrorum virus attraxit: *Posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.* Hinc sitis tam acerba.

II. Cervus sagittâ læsus, dum potest currit, tamquam fugâ & cursu exculsus sagittam, hinc accendit sitim. Christus amoris telo faucibus, non solum pro universis simul hominibus, sed pro singulis scortim pari paratissimus fuit, à parte quodammodo inhibendus. Immensi telum amoris illum impulit ad cursum è caelo in terram conficiendum. *A summo caelo egressio ejus ad curvandam viam, & occursum ejus usque ad summum ejus.* Quid miramur maximam sitim post tam ingentem cursum?

III. Cervus quandoque altiusculam sepem transmisurus saltu, seipsum misere configit palo. Christus in horto sepe præaltam è mero dumeto textam vidit & cohortuit. Nam *payere capit, raderet, & mœstus esse.* Jamque transire cupiens, *Pater, inquit, si possibile est, transeat à me calix iste, transeat, transeat.* Molebatur saltum. Quippe viderat sibi præsentia flagella, orbiculare vepretum, trabales clavos, execrandam crucem, doloribus & opprobriis plenissimam. Ah quam acuta, quam alta, quam horrenda seps! Sponsa quasi prælagiens, & ideo mœnens, *Fuge, inquit, dilectè mi, & assimulare capere humilique cervorum super montes aromatum.* Malè meruebat scilicet

cervorum super montes aromatum. Malè meruebat scilicet sponia, ne in monte Golgothæo sicut sibi reperiretur sponsus. Hoc certè loco nobilissimus ille cervus in sepem excellentiam sese indehorribili crucis palo infixit. *Ego pono animam meam, inquit, ut erum, sumam eam.* Nemo tollit eam à me, sed ego pono eam à seipso.

IV. Spiritus divinus, scriba est non tantum velociter scribens, sed planè admirandus, qui literulâ unâ, apicè vel unico complura claudit mysteria. Psalmus vigesimus primus de Christi cruciatus conscriptus est totus. Inscriptio hujus Psalmi: *Pro susceptione matutinâ.* Hebrææ vocis origine spectatâ, inscriptionem hanc habemus: *Pro cervâ matutinâ.* Ita Basilus, Hieronymus, Bellarminus nos erudiunt. Rectè *Cervâ*, quia pati maximè ad carnem Christi pertinebat. Quod Petrus asserens, *Christo igitur, inquit, in carne passò, & vos eadem cogitatione armamini.* Hæc cervâ, Christi caro, fixa patibulo avernalem aspitem triumphavit. Hinc illud triumphale carmen pro cervâ sitiente ac moriente, quæ matutinis horis ad vitam rediit. Hinc cervâ matutinâ dicitur.

S. VI. Christi sitientis duplex potus, sed miserimus.

Cum illud roboris prodigium Samson mille Philisthæos asini mandibula in unum velut acervum jugulasset, horrendum sitiens clamavit ad Dominum: *Tu dedisti in manu servi tui salutem hanc maximam atque victoriam: & en sitit morior.* Aperuit itaque Dominus molarum dentem in mandibulâ asini, & egressa sunt ex eo aquæ. Quibus haustu refocillavit spiritum, & vires recepit. Christus crucifixus omnes Acherontis exercitus profligavit. Victoria & salus maxima. Interim clamabat victor: *En sitit morior.* Ah, mi Deus, liceat nobis ad modulum humanum loqui, quomodo hæc res Angelos præterit? quomodo

A huic occasione desuerunt? quomodo Christum extremè sitientem neglexerunt? Danielem in lectum cavo necari fame non permiserunt: nonnam ei per Abacuc abundè ministrarunt; Elia famem & strim cibo & potu crederunt. Sed & Christi esuritionem post quadragintadiale jejunium obsequiis suis levârunt; at verò sitim in erace vehementissimam nec aquæ quidem caliculo sedârunt. Fel in acam, acetum in potum offertur: Angeli silent & dissimulant.

Cacodæmon admiranda duo celebravit convivium. Primum in paradiso, ubi mera eaque pretiosa, sed furtiva poma appotuit. Hujus convivii sumptus neculum ad ultimum allem perfolvimus: ex gre alieno adhuc laboramus. Altero convivio diabolus meros lapides appofuit, & convivam Dei Filium, quem non noverat, invitavit, & ad alacriter edendum familiari sermone animavit. Judæi faxeo illo longè funestius truxerunt convivium, fel pro edulio, acetum pro vino Domitico appofuerunt. Bis, ut diximus, accepit Christus potum in supplicii clivo. Primum, antequam in crucem suffusus, vinum myrtharum, seu acetum felle mixtum. Moris erat, uti est hodièque, reis ad supplicii locum perductis vinum generosius offerre, ut mortem & misus considerarent, & facilius tolerarent. Judæi, eâ quidem specie quâ morem retinerent, re autem verâ, ut Christo rursus illuderent, pro vino vappam evanidam, mucidam, felleam attulerunt. Nam ex contumeliâ, ut Chryostomus ait, fel desiccatum panis loco vappæ intriverunt, non pectori roborando, sed gurgulii discruciendo, quem solum hæcenus non leserant. Ne quæ ergo pars corporis à cruciati foret libera, & ne quid ipsi ludibriorum omitterent, hoc genus potionis tam abominandæ excogitârunt. Consentaneum fel ita Christo præbitum, ut esset cibus simul & potus, quamquam magis fuerit potus quàm cibus. Euthymius dilucide, *Arburor, inquit, fragmenta aridi fellis in aceto emollita fuisse, ut acetum quidem loco vini esset, illa verò fragmenta pro buccellâ panis.* Et præcipue sanè potum dederunt, consecutivè etiam cibum. Hic enim qui animo desituerunt, vinum præbere solent injecto pane, ut primum bibentes, postmodum etiam possint edere. Hunc autem potum felleum libare Christus voluit, potatè reculavit, non tam hostium barbarie, nec potus amaritie offensus, quàm ut ostenderet, se placidè Patris arbitrio ad mortem progredi, non autem doloris impatientiâ præcipitem ferri, nec ultro tibi mala & necem accelerare.

Primum igitur Christi potus ad crucem, acetum fuit myrtharum, felleum. Alter acetum purum, non ad sitim extinguendam, sed ad irisionem augendam. Quod aperte testatur Lucas, *Illudebant autem ei & milites, inquit, accedentes, & acetum offerentes ei, dicentes: Si tu es Rex Judæorum, salvum te fac.* Quod asserens Victor beati Marci Græcus interpret, *Et hoc quoque, ait, quoddam spongiam aceto plenam ori illius admovebant, insana absurdæq; illusionis opus erat.* Cyrillus hæc confirmans, *illi aded longe, inquit, ab omni humanitate aberant, ut pro juvante potu atque jucundo, nocentem & acerbum attulerint, & humanitatem, quâ moveri videbantur, in impietatem converterent.* Tam iste igitur, quàm prior crudelis potus Adami protoplasti gulam expiavit. Ita cenare voluit Christus ad pessimum illud in paradiso jenaculam hospiti solvebam.

Hic quisvis suam ipse conscientiam interroget, quem modum in cibo potuque sumendo teneat, num temperantia ac sobrietatis metas non transiliat, num fellis & acceti memor subinde gulam frenet, an verò potus omnes illi habenas laxet, nec genium re ullâ fraudet. Itaque secum ipse constituat, quam hæc in re deinceps legem velit servare. Heu quàm nullam pro Christo, pro nobis sitim ferimus! Quoties mensam & pocula non plures tantum horas, sed in alterum sæpe solem producimus? quoties exultante verecundiâ verbis & factis pudendis, linguâ & manibus propudiosis, omnem pudorem inter

Diabolus duo celebravit convivium: Primum in paradiso Alterum in desego.

Christus in supplicii clivo bis potum accepit.

Euthymius in cap. 27. Matih.

Luc. cap. 23. v. 37.

Hoc dupli potus Christus Adami gulam expiavit.

A cenâ sumitur.

rem inter bibendum exuimus? nec tamen ignorare possumus miseriam epulonis sitim post pocula, post epulas, post convivium aternitatibus omnibus duraturam. Aquæ guttulam ab extremo digito fundendam rogar, sed nullis eam sæculis impetrabit. Dura commutatio, pro poculis & mensis tam celeri sine clausis aterna sitis, aternæ flammæ. Hæc scimus, quæ tamen insaniam hilariter concoquimus, nec obvia omnibus remedia, preces, sitim, jejuniâ admittimus. Nimirum malumus mensas aternitate totâ diluendas, quàm jejunas Lazari dies, & siccas cenulas aternis mensis ac deliciis donandas. Neque nos exempla terrent, neque interitus plurimorum cautos & prudentes faciunt. Plus potest inveterata consuetudo, lociorum provocaciones, joci, risus, & quæ mensas largiores comitari solent, quàm Dei leges, quàm omnis exemplorum series, quàm ab omni ævo laudata temperantia.

Frustrâ sunt omnium Sapientum monita. Audiuntur Propheta, sed spernuntur: vociferatur Salomon, sed expulsiuntur. Nil proficiunt apud nos saluberrimæ voces illæ: Fornicatio, & vinum, & ebrietas auferunt cor. Luxuria sa res vinum, & tumultuosa ebrietas: quicumque his delectatur, non erit sapiens. Hæc audimus, & negligimus. Dulce est sopiri vino. Quidquid Apostolus moneat. Nolite inebriari vino, in quo est luxuria. Hæc monita scimus, & contemnimus. Hinc ubique passim regnat ebrietas, & cum eâ omnis vitiorum tyrannis: neque enim ullum vitium ab ebrietate, & immodico vini usu exulat. Omnis omnino improbitas, scelera omnia, uno ebrietatis sinu foventur. Libido, impudicitia, Dei oblitio, perjuria, cædes, rapinæ, alienus torus, latrocinia, & quidquid graviorum scelerum est, in hac unâ ebrietatis Lernâ turbidè stabulantur. Hæc omnia vino familiaria sunt. Famæ, valetudinis, crûmenæ dispendia tacemus. Matrix malorum omnium ebrietas. Hinc apud inferos in epulone convivia cruciantur, hinc in Abrahæ sinu in Lazaro jejuniâ recreantur. Hinc immittissima Christi sitis, quæ mensas nostras nostramque crapulam damnat. Discamus pro Christo & cum Christo brevem sitim tolerare, aut saltem non ultra sitim (quod nec bestia quidem faciunt) potum ingurgitare. Sed hic documentum quadruplex instillamus.

Osee cap. 4. v. 11. Prov. c. 20. v. 1. Ad Ephes. s. 5. v. 18.

Omnis improbitas, scelera omnia, uno ebrietatis sinu foventur.

Quadruplex documentum.

§. VII. Quadruplex è dictis præceptio.

1. Desiderium patiens pro Christo inflammandum. Ps. 115. v. 4. Ionn. c. 19. v. 28. Idem c. 18. v. 11. & Matt. c. 26. v. 54.

I. Excitanda sitis Dominici calicis, desiderium patiens pro Christo inflammandum. Rex David excitatissimus, Calicem salutaris accipiam, inquit, & nomen Domini invocabo. Senenli virgini Catharinæ Christus saluberrimam præceptionem istam tradebat: Quod amarum est, dulce puta; & quod dulce videtur, pro amaro habe. Christianis id omnibus dictum. In hujus desiderii honestissimi stimulum sit vox ista, Sitio. Sciens Jesus, quia omnia jam consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit, Sitio. Ita in oliveto, Petrum à vi reprimens, Calicem, inquit, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum: Quomodo ergo implebuntur Scriptura, quia sic oportet fieri. Acetum porò non ideo ori Dominico admotum, quia Deus ita fieri voluit, ut jam supra demonstratum est, sed quia Deus id futurum prævidit, idcirco fieri decrevit. Nos hostes nostri maledicunt, vexant, affligunt, non quia Deus ab æterno decreverit ut illi hoc faciant, sed quia eos hoc facturos prævidit, ideo ut nos in penam patiamur constituit.

Nos ergo in omnibus idemtidem dicamus: Ut impleatur Scriptura, libens hoc patiar, & hoc, & istud, & illud, & quidquid mihi seu hodiernâ, seu crastinâ, seu peræternâ luce, hoc alteròve anno obvenerit patientium. Nam quidquid à primo lucis exordio, ad ultimum vitæ halitus cuicumque perferendum, id omne in intellectu & voluntate Dei, volumine immenso vel ad extremum apicem perscriptum est. Omnium no-

Quidquid cuicumque perferendum, id omne in intellectu & voluntate Dei perscriptum est.

strum vita secundum omnes illius partes maximas, secundum momenta omnia in hoc libro continetur exactissime descripta. Ut igitur impleatur Scriptura, sit istud, sit hoc, sit illud, quidquid Deo visum ut perferam. Christus non ignorans, unicum adhuc ad cruciatum ceteros additamentum superesse, acetum ludibrio porrigendum, ne igitur vel punctulum paternæ voluntatis omitteretur, dixit, Sitio. O sitim quæ non in cruce primùm exarsit! Jam in itinere quod Hierosolymam versûs inest, sitire cepit, desiderio desiderans illud Pascha cum suis manducare. Hinc & illa sitientis voces: Ecce ascendimus Hierosolymam, & filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & Senioribus & damnabunt eum morte, & tradent eum gentibus, & illudent ei, & conspuent eum, & flagellabunt eum, & interficient eum. Nihilominus ad perferenda hæc properabat, imò & præcedebat illos; ad eò hunc calicem sitiebat. Hinc & illa sitientis voces: Ecce ascendimus Hierosolymam, & filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & Senioribus & damnabunt eum morte, & tradent eum gentibus, & illudent ei, & conspuent eum, & flagellabunt eum, & interficient eum. Nihilominus ad perferenda hæc properabat, imò & præcedebat illos; ad eò hunc calicem sitiebat. Apud judices ferè semper tacuit, ne moram injiceret morti; sitiebat. mori. Cum ad columnam cæderetur flagris, congregaverunt ad eum universam cohortem, hoc est, mille ducentos quinquaginta milites. Vix dubium est fuisse talem prætoriam cohortem, seu, decimam Romanæ legionis partem, ex arce Antonia convocatam. Ab eorum singulis cædi voluit quemadmodum Academiis exteris mos est, ut reus à singulis adolescentibus studiosis plagas accipiat. Hæc nempe sitiebat Christus; nec dubium quin aliquot plagarum millia accepit. Cum vero sitiens Dominus flagella in corpore retinere non posset, saltem spinas voluit, quas capite excepit & asportavit, fors spinis etiam cæsus fuit. Sitiebat cruciatus. In itinere ad Golgothæum collem socium habere voluit Cyrenæum, ut eò citius perveniret ad crucis tormentum. Hinc & Solymaitis flentibus matronis dixit: Nolite flere super me. Reverâ hos dolores sitiebat immensum. Hic quisque sibi ipse dicat: Funde aquam, d' saxum durissimum, aquam funde: dala-crymas, da spem, & preces, commiserationem ostende, sit ubi dâ crucifixi conquiesce.

Macarius, cum ad eum hostis ætuans ac sitibundus meridie divertisset, & aquam petisset, Macarius illi, Mi bone, inquit, sufficiat tibi hæc umbra frigidiuscula, quæ navigantium & viatorum puerini caret. Ita prolixus cum tentationum aut afflictionum æstus & sitis urit, sufficiat nobis hæc umbra Crucifixi. Hic cervus sitiens clavis confixus monstrat, quomodo perferamus sitim. O dulcis umbra! Jure sibi gratuletur hospes: Sub umbra illius quem desideraveram, sedi, & fructus ejus dulcis guttur meo. Sitiamus, quem bibere necesse est, calicem salutis.

II. Excitanda sitis divini honoris, seu, zelus animarum exerendus. Non tantum ad fontem Sichar, nec in cruce solum, sed totâ vitâ Christus sitit salutem nostram. Hæc sitim accendit & mærores auxit, tot hominum interitus. Hoc & nos ad miserationem & opem erigat, tot animarum millia perire. In medium consular & juvet, quisquis potest, ut tanta cacodæmoni præda subtrahatur. Hujus animi Paulus, Non quero, inquit, quæ vestra sunt, sed vos. Ego autem libentissime impendam, & super impendam pro animabus vestris. Hæc vera sitis est, non sitire suam solum, sed & aliorum salutem.

Tres Scytharum reges, Homargæ, Sacephares, Tamyris, contra Darium & Persas movebant arma. Quicum in locis desertis de re præsentis consilium caperent, Risaces vitæ aude eos adiit, promisitque omnes Perlarum facias sine ullâ Scythici exercitûs jacturâ extinguendas, modò Reges jurejurando sponderent, liberis suis ac nepotibus equos & pecunias daturos. Insuperandum dederunt Reges. Mox Risaces in seipsum stringens ferrum, & auribus & naribus, sed & reliquo corpore se secundum mutilavit. Ita transfugit ad Darium. Hic vociferari ac ejulare, Scythas omnes execrari, ita se à Scytharum regibus mutilatum clamare, sed non diu impand

impune id laturos, si Dario regi luberet utilissimum in rem consilium audire. Scythas nocte proximam mortuos castra. Quod si Persas per viarum compendia se duces sequi vellent, hostem imparatum die unico debellari posse sine ulla clade. Parato igitur commeatu Risacen totis septem diebus comitantur per vastas solitudines. Tandem Chiliarchus Rhanostates subodoratus dolum, Cur, inquit, Regem magnum fallere conatus exercitum in arenas fontium & aquarum sterilissimas deducis, ubi nec progrediendi datur facultas nec regrediendi? Ad ea Risaces complotis manibus in risum effusus, Ut à civibus meis, inquit, periculum depellerem, Persas fame ac siti necare volui. Dixit, & ferrum jugulo recepit.

Quantus animus in hoc homine! Ut meos, inquit, servare, me ipsum perdidit. Quid nos audemus pro Regis summi honore? quid patimur, quid conamur pro animarum salute? Christus atrocissimè vulneratus sitim toleravit, crucis tormenta subiit, pro sua gente caput devovit, acerbissimam mortem pertulit. Quid nos, Christiani, quid agimus? quàm siti ferimur in hominum salutem? Gregorius Magnus, Nullum, inquit, omnipotenti Deo tale est sacrificium, quale est disciplinam, & oderit eos, qui Domini gratiam relinquentes salutem propriam deserunt, & errorem sibi fraudis adfiscunt. Quæ Richardus Victorinus confutans, Nescio, ait, an majus beneficium possit homini à Deo conferri, quàm ut per ejus obsequium alii consequantur salutem, si tamen homo Deo cooperetur ex charitate.

III. Sitis aspiciendi die, sed & horâ suspirans ait: Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Sicut anima mea ad Deum fortem virum: quando veniam & apparebo ante faciem Dei? Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est. Tam sanctos gemitus dissertatione longâ commendans Augustinus, Hac miror, inquit, hac laudo, sed eum qui fecit hac, sitio. Hac siti laborabat Paulus, cui dissolvi & esse cum Christo multò melius. Quanto quisque probior, tantò siti adentiore vociferatur quotidie, Sitio, sitio Deum vitam fontem.

Quid quæso, dulcedinis in hac aceti & absynthii vale nos detinet? Non multis abhinc annis vinariam cellam ingressus quispiam, copiosum satis, sed acidissimum vinum invenit. Honoris causa à libare justus nobilissimum nectar. Vix ille labris primoribus temetum illud gustans, O viri, ait, quantæ virtutis hoc multum esse dicam: Quanta, ajunt. Quibus ille, Nemini unquam, ait, persuaserit ebrietatem. Non vinum, sed acetum est, ad temperantiam doctissimam aptissimum. Talis hic obis est, nusquam non acetum, fel, myriharum ingerit. Et tamen vappam amarissimam ore avido haurimus; ingens vitæ amor est, miseris nostris pascimur, dulces est vivere vel in ipsâ cruce. Amarus est mundus, & amatur, si dulcis esset, quantos haberet amatores? Aquam propinat mundus turbidam, qui biberit ex hac aquâ, sitiet iterum. Christus expirat sitiens, ut sub ipsam mortem ostendat, hic nullâ te sitim expleri. Sitiamus igitur perennes vitæ fontes, qui quorumcumque desideriorum sitim restinguent.

IV. Sitis illa multò pessima, sitie libidines, honores, opes. Hac sitis complet inferos inquilinis. Hieremias vates interrogans, Quid tibi vis, inquit, in viâ Egypti, ut bibas aquam turbidam? Illud humanæ nequitia terribilissimum est auctarium, non peccare tantum, sed cupere amplius peccare, & velut sitire noxas. Hic lucis aliquid allucet ad quæstionem illam numquam satis explicandam: Cur Deus letale peccatum vel unicum cruciatibus puniat sempiternis. Hic istud causæ strictum assignamus. In premiis & supplicis rependendis Deus non peccata tantum facta, sed sitim ad faciendâ spectat. Exemplo, quod dicimus, monstramus. Moritur quis annos triginta

natus, & jure vitam finiit, quia peccare non desinit: si quinquaginta, si sexaginta, si septuaginta vixisset, totidem peccasset annis. Si centum, si mille annis vixisset, annis mille peccasset: si perpetim vixisset, perpetim peccasset. Quia enim, mi homo, in te peccandi sitis æterna, calicem furoris Domini æternum bibes. Mature igitur, quisquis es, hanc sitim extingue Christi Sanguine.

Lysimachus, Platarcho teste, victus siti, se suumque regnum Getis tradidit. Cùmque jam dedititius bibisset, Prò me hominem pravum, inquit, & fatuum, qui tantillæ voluptatis gratiâ tantum amiserim regnum! Ita profusus, qui honores, anrum, voluptates, vindictam sitit, sitique victus explet animum, jure meritissimo sibi ipse dicat: Prò me hominem stultissimum juxta & nequissimum, vili delectationiculâ vendidi calum. Rex David de feris mentionem injiciens, Expectabam, inquit, non bibunt, sed limpidam expectant. Maligna hominum sitis turbidam tantum aquam expetit, præcipue libido. Expectemus amore Domini Jesu, dum ad fontem vivum perveniamus. Ignis ignem vincit, major minorem, ita dolor dolorem, amor amorem, ita sitis sitim: ita Christi crucifixi sitis vincat nostram. Cupiditatem omnem ad noxia stringamus. Expectemus fontes promissos. Hauriemus aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.

CAPUT VI.

Sexta Christi morientis Cygnea modulatio: Consummatum est.

Imago Christi, patientissimus virorum Jobus fuit. De Jobo Apostolus Jacobus, Sufferentiam Job audisti, inquit, & sinem Domini vidisti. Jobus archetypum Christi. Vir iste pecus omne, omnèque facultates perdidit: nec Christo quidquam relictum, ipsa etiam vestes abrepta, scissâ, sorte divisa. Jobi decem liberos una domus ruina sepeliit: Apostolo? Christo liberis chariores habuit, sed eos illi omnes fuga abstulit. Ecce venit hora, & jam venit, ut dispergamini unusquisque in propria, & me solum relinquantis. Jobus ulcere pessimo percussus à plantâ pedis usque ad verticem ejus: flagellis Christus crudelissimè concussus, merum vulnus videri potuit. Jobus tam ab uxore quàm cognatis, criminatione ac convitiis vexatus, hypocrita, leo, tyrannus, tigris appellatus: Christus à Synagoga & Judæis, à gentibus & omni genere hominum in cruce irrisus, seductor, malefactor appellatus. Non morbis tantum Jobus, sed mororibus & angustis variè afflictus: in horto Christus cepit parere, tædere & mæstus esse; in cruce se derelictum à Patre suclamavit. Ut Jobum modis omnibus torqueret, artes suas omnes & vires explicavit diabolus: hic idem Christum ut iratus leo agnellum aggressus, omnem populum in eum concitavit. Ad eum ab omnibus desertus fuit Jobus, ut ad fimetum denique perveniret: Christus omni auxilio adeo destitutus, pro maledicto à tantis habitus, ut eum publica Præsidis sententia in cruce ablegarit. Humilitas & patientia Jobi, licet Principis, imò Regis, summa fuit: Christus Rex regum, Humilitas ipsa, ipsa fuit Patientia. Jobus in extremis miseris & doloribus septennium exegit constantissimè: Christus à primo vitæ momento, ut supra demonstratum est, ad annum usque trigessimum quartum in cruce fuit, dum dicere potuit, Consummatum est. Hoc sextum Domini pronuntiatum jam eâ, quâ cœpimus, methodo explicabimus.

§. I. Consummationis hujus parabola.

Cum ergo, inquit Joannes, accepisset IESVS acetum, dixit, Consummatum est. Calix amarissimus unâ cum facibus est exhaustus. Dixerat Christus: Baptismo cum facibus est exhaustus. N n habeo

bus puniat sempiternis.

Plutarch. 10. 2. Moral. Comment. De his qui sero à Numine puniuntur, nihil p. 187.

Psalm. 103. vers. 11.

Isaia c. 12. vers. 3.

Jobus fuit imago Christi. Iac. cap. 5. vers. 11.

Ioan. cap. 16. vers. 32.

Ioan. c. 19. vers. 30.

Luc. cap. 12. vers. 50.

